

NAZIV PREDMETA		ELEMENTI STROJEVA II				
Kod	SKS019	Godina studija	Druga (red.)/Treća (izv.)			
Nositelj/i predmeta	dr.sc. Nenad Vulić, red.prof.	Bodovna vrijednost (ECTS)	7			
Suradnici	Marko Bilandžić, pred. Igor Šuljić, asist.	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T
			45	/	45	/
Status predmeta	Obvezan	Postotak primjene e- učenja	/			
OPIS PREDMETA						
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Usvojiti temeljna znanja o elementima strojeva i konstrukcija namijenjenih prijenosu snage i gibanja, o njihovoj funkciji, konstrukcijskom oblikovanju, izboru materijala, određivanju pogonskih opterećenja, dimenzioniranju i proračunavanju, te osposobiti studente za primjenu stečenih znanja. - Usvojiti metodologiju rješavanja jednostavnijih konstrukcijskih zadataka proračunom, oblikovanjem te primjenom odgovarajućih elemenata strojeva. - Teorijska i praktična priprema studenata za usvajanje znanja i vještina iz stručnih i specijalističkih predmeta. 					
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	/					
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razumjeti temeljne pojmove i zakonitosti u procesu konstruiranja, načela oblikovanja i proračuna elemenata strojeva namijenjenih prijenosu snage, pogonskih opterećenja, kao i svojstva konstrukcijskih materijala. 2. Poznavati norme za elemente prijenosa snage do razine potrebne za njihovu primjenu na konkretne slučajeve i izvedbe. 3. Koristiti kataloške podatke proizvođača elemenata i sklopova. 4. Temeljem znanja iz tehničke mehanike krutih tijela i mehanike elastičnih deformabilnih tijela, definirati temeljne pojmove, veličine i zakonitosti iz područja elemenata strojeva. 5. Navesti i opisati zadatke pojedinih elemenata strojeva i njihovo područje primjene. 6. Kvantificirati proračunom osnovna svojstva elemenata strojeva i konstrukcija, 7. Objasniti i povezati međusobnu ovisnost različitih elemenata strojeva u konkretnom sklopu, uređaju ili stroju. 8. Temeljem proračuna i izborom odgovarajućih materijala izraditi tehničku dokumentaciju potrebnu za izradu jednostavnijih elemenata strojeva namijenjenih prijenosu snage i gibanja. 9. Izabrati inženjerski pristup u rješavanju konstrukcijskih problema, polazeći od usvojenih znanja iz tehničke mehanike, mehanike materijala, matematike, poznavanja materijala i tehnologije obrade materijala. 					

Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave

IZVEDBENI PLAN RADA			
Tjedan	datum	Oblik nastave	Tema
1.		Predavanja	<p>Uvod. Sadržaj kolegija</p> <p>Sadržaj predavanja. Sadržaj vježbi. Literatura.</p> <p>Osovine i vratila</p> <p>Definicije: osovine, vratila, rukavci. Oblikovanje osovina i vratila. Materijali i tehnologija izrade. Opterećenje i naprezanja u osovinama i vratilima. Norme i propisi za proračun vratila. Proračun osovina i vratila. Projektni proračun - dimenzioniranje s gledišta nosivosti. Kontrolni proračun čvrstoće. Dimenzioniranje s gledišta deformacija. Kritične brzine vrtnje osovina ili vratila. Konstrukcijske izvedbe vratila.</p>
		Laboratorijske vježbe	Prikaz različitih elemenata strojeva i konstrukcija u laboratoriju.
		Konstrukcijske Vježbe	Zadavanje 1. programa: Vratilo
2.		Predavanja	<p>Ležajevi općenito</p> <p>Trenje, vrste trenja. Podmazivanje, vrste maziva, ulja, masti, plinovita maziva, samopodmazujući ležaji.</p> <p>Klizni ležajevi</p> <p>Hidrodinamička teorija podmazivanja. Viskozitet maziva. Ležajni materijali. Oblikovanje kliznih ležajeva. Proračun radijalnih kliznih ležajeva. Aksijalni klizni ležajevi. Hidrostatički ležajevi. Proračun aksijalnih kliznih ležajeva.</p>
		Laboratorijske vježbe	Primjena i izrada vratila.
		Konstrukcijske Vježbe	Proračun vratila. Objašnjenja proračuna.
3.		Predavanja	<p>Klizni ležajevi (-nastavak-)</p> <p>Ležajni materijali. Oblikovanje kliznih ležajeva. Proračun radijalnih kliznih ležajeva. Aksijalni klizni ležajevi. Hidrostatički ležajevi. Proračun aksijalnih kliznih ležajeva.</p>
		Laboratorijske vježbe	Statički i zamorni lomovi vratila
		Konstrukcijske Vježbe	Proračun vratila. Objašnjenja proračuna.
4.		Predavanja	<p>Valjni ležajevi</p> <p>Vrste valjnih ležajeva. Konstrukcija i svojstva. Primjeri primjene i ugradnje. Nosivost i vijek trajanja. Statička i dinamička nosivost. Ekvivalentno opterećenje. Proračun. Podmazivanje valjnih ležajeva.</p>
		Laboratorijske vježbe	Podmazivanje. Izvedbe kliznih ležajeva. Izrada blazinica.

			Konstruktivske Vježbe	Proračun vratila. Objašnjenja proračuna.
	5.		Predavanja	Brtve i brtvljenje Statičko brtvljenje. Dinamičko brtvljenje. Radijalni brtveni prsteni. Bezdodirne brtve. Membranske brtve.
			Laboratorijske vježbe	Valjni ležajevi. Montaža valjnih ležajeva.
			Konstruktivske Vježbe	Korekcije 1. konstrukcijskog programa.
	6.		Predavanja	Spojke – krute i kompenzacijske Spojke: Namjena i funkcija. Izbor spojki i konstrukcijski zahtjevi. Podjela spojki. Krute spojke (neelastične): Kolutna i prirubna spojka. Školjkasta spojka. Ljuskasta spojka. Kompenzacijske spojke (1): Kandžasta spojka. Oldham-ova spojka. Schmidt-ova spojka. Zupčasta spojka. Spojka s elastičnim čeličnim prstenima. Lančana spojka. Kompenzacijske spojke (2): Kardanski zglobovi (Hooke-ov zglobovi). Kardanski zglobovi s kuglicama (homokinetički zglobovi). Kardansko vratilo. Zglobna spojka s dva kardanska zgloba (kardanski prijenos). Dvostruki kardanski zglobovi.
			Laboratorijske vježbe	Pregled različitih spojki i njihova primjena.
			Konstruktivske Vježbe	Predaja 1. konstrukcijskog programa Zadavanje 2. programa: Zupčani par
	7.		Predavanja	Spojke – elastične, izvrstive, specijalne Elastične spojke: Vrste i primjena. Zadaci, karakteristika i krutost spojki. Akumulacijske elastične spojke: Bibby spojka. Spojka sa zavojnim oprugama. Prigušne elastične spojke: Spojka s gumenim prstenima. Spojke s nemetalnim (gumenim) umetcima. Spojke s gumenim pojasom. Spojke s ulošcima. Proračun za izbor spojke. Uključno-isključne (izvrstive) spojke: Zupčaste, tarne, lamelne spojke. Uključivanje. Specijalne spojke: Hidrodinamičke, jednosmjerne, sigurnosne spojke.
			Laboratorijske vježbe	Primjena remenskog prijenosa
			Konstruktivske Vježbe	Proračun zupčanog para prema predlošku. Objašnjenja proračuna.
	8.		Predavanja	Prijenosnici - Remenski prijenos Prijenosnici: Zadaci i vrste prijenosnika. Remenski prijenos: Osnove. Prijenos plosnatim remenom: Naprezanje remena. Proračun. Klinasti remenski prijenos. Proračun. Zupčasti remenski prijenos

		Laboratorijske vježbe	Primjena lančanog prijenosa, lančanici
		Konstruktivske Vježbe	Proračun zupčanog para prema predlošku. Objašnjenja proračuna.
	9.		1. kolokvij (pisani)
	10.	Predavanja	Lančani prijenos <i>Lančani prijenos: Osnove. Vrste lanaca i lančanika. Primjena. Proračun.</i>
		Laboratorijske vježbe	Zupčani prijenosi. Primjena.
		Konstruktivske Vježbe	Proračun zupčanog para prema predlošku. Objašnjenja proračuna.
	11.	Predavanja	Cilindrični zupčanici (1) Zupčani prijenosnici: Prednosti i nedostaci. Primjena. Podjela, vrste i oblici. Geometrija cilindričnih zupčanika (čelnika) s evolventnim ozubljenjem i ravnim zubima: Pojmovi, nazivlje i oznake. Kut zahvata. Zakon ozubljenja. Cikloidno i evolventno ozubljenje. Diobeni promjer i modul. Standardni profil. Granični broj zubi. Debljina zuba – granica zašiljenosti. Geometrija zupčanog para: Put zahvata, duljina zahvata i stupanj prekrivanja. Pomak profila. Korekcija ozubljenja: nulti, V-nulti i V- čelnici s ravnim zubima. Materijali zupčanika
		Laboratorijske vježbe	Izrada zupčanika. Izrada čelnika.
		Konstruktivske Vježbe	Proračun zupčanog para prema predlošku. Objašnjenja proračuna.
	12.	Predavanja	Cilindrični zupčanici (2) Cilindrični zupčanici (čelnici) s kosim zubima: Osnovna svojstva, prednosti i nedostaci. Geometrija zupčanika s kosim zubima. Fiktivni broj zubi. Stupanj prekrivanja. Tolerancije zupčanika: Kvaliteta ozubljenja. Odstupanje debljina zuba. Zračnosti. Kontrolne mjere. Oštećenja zupčanika: Analiza oštećenja zubi zupčanika.
		Laboratorijske vježbe	Montaža zupčanika. Zračnost i odstupanja.
		Konstruktivske Vježbe	Crtež vijčanog spoja.

	13.	Predavanja	Čvrstoća cilindričnih zupčanika Opteretivost cilindričnih zupčanika: Opterećenje zuba. Sile na cilindričnim zupčanicima s ravnim i s kosim zubima. Sile na vratilo i u ležajevima. Trenje i učinkovitost. Norme, pravila i propisi. Opteretivost korijena zuba. Opteretivost bokova zuba. Postupci izrade cilindričnih zupčanika. Ostali tipovi zupčanika Konični zupčanici (stožnici): geometrija, odnosi sila proračun. Pužni prijenos: geometrija pužnog prijenosa, oblici puža, odnosi sila, iskoristivost, oblikovanje. Vijčanci				
			Laboratorijske vježbe	Pregled oštećenja zupčanika.			
			Konstruktivske Vježbe	Izrada radioničkog crteža zupčanika.			
	14.	Predavanja	Planetarni prijenosnici i prijenosnici sa smanjenom zračnošću Planetarni prijenosnici s cilindričnim zupčanicima: Prednosti i nedostaci. Građa planetarnih prijenosnika, naziv elemenata i označavanje. Kinematika: prijenosni omjeri i Willis-ovo pravilo. Ugradbeni uvjeti. Sile i momenti. Snaga. Iskoristivost. Primjeri izvedbe i primjena. Planetarni prijenosnici s koničnim zupčanicima: Automobilski diferencijal. Prijenosnici sa smanjenom zračnošću: Konstruktivne izvedbe. Valni reduktori (Harmonic Drive).				
			Laboratorijske vježbe	Primjena i izrada pužnog prijenosa.			
			Konstruktivske Vježbe	Korekcije programa.			
	15.	Predavanja	2. kolokvij (pisani)				
			Laboratorijske vježbe	Primjena planetarnih prijenosnika.			
			Konstruktivske Vježbe	Ispravak – predaja programa: Zupčani par.			
			dopunski	3. kolokvij (usmeni: prilikom upisa ocjene)			
	Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ on line u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava		☒ samostalni zadaci ☐ multimedija ☒ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)			
	Obveze studenata	/					
Praćenje rada studenata (upisati udio u ECTS bodovima za svaku	Pohađanje nastave	3	Istraživanje	/	Praktični rad	/	
	Eksperimentalni rad	/	Referat	/	Samostalno učenje	1	

aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta):	Esej	/	Seminarski rad	/	(Ostalo upisati)	/
	Kolokviji	2,5	Usmeni ispit	0,5	(Ostalo upisati)	/
	Pismeni ispit	/	Projekt	/	(Ostalo upisati)	/

Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

KONTINUIRANA PROCJENA		
Pokazatelji kontinuirane provjere	Uspješnost A_i (%)	Udjel u ocjeni k_i (%)
Pohađanje i aktivnost na nastavi (predavanja), A_1	80-100	2,5%
Pohađanje i aktivnost na nastavi (vježbe), A_2	80-100	2,5%
Prvi konstrukcijski program, A_3	50-100	7,5%
Drugi konstrukcijski program, A_4	50-100	7,5%
Prvi kolokvij (pisani), A_5	50-100	37,5%
Drugi kolokvij (pisani), teorija, A_6	50-100	37,5%
Treći kolokvij (usmeni), A_7	50-100	5%

ZAVRŠNA PROCJENA		
Pokazatelji provjere - završna ispit (prvi i drugi ispitni termin)	Uspješnost A_i (%)	Udjel u ocjeni k_i (%)
Praktični ispit (pisani)	50 - 100	80
Konstrukcijski programi	50 - 100	15
Prethodne aktivnosti (uključuju sve pokazatelje kontinuirane provjere)	50-100	5
Pokazatelji provjere - popravni ispit (treći i četvrti ispitni termin)	Uspješnost A_i (%)	Udjel u ocjeni k_i (%)
Praktični ispit (pisani)	50 - 100	80
Konstrukcijski programi	50 - 100	15
Prethodne aktivnosti (uključuju sve pokazatelje kontinuirane provjere)	50-100	5

OCJENJIVANJE

Općenito se ocjena na završnom i popravnom ispitu (u postotcima) formira temeljem svih pokazatelja koji opisuju razinu studentskih aktivnosti prema relaciji:

$$Ocjena (\%) = \sum_{i=1}^N k_i A_i$$

k_i - težinski koeficijent za pojedinu aktivnost,
 A_i - postotni uspjeh postignut za pojedinu aktivnost,
 N - ukupan broj aktivnosti.

Elementi strojeva II - konačna ocjena za studente koji su pohađali nastavu, izradili pozitivno ocijenjene programe te pozitivno riješili sva tri kolokvija izračunava se po izrazu:

$$Ocjena (\%) = k_1 A_1 + k_2 A_2 + k_3 A_3 + k_4 A_4 + k_5 A_5 + k_6 A_6 + k_7 A_7$$

- pohađanje i aktivnost na nastavi: $k_1 = k_2 = 0,025$; $A_{1,2} = 80-100\%$,
- konstrukcijski programi: $k_3 = k_4 = 0,075$; $A_{3,4} = 50-100\%$,
- kolokviji: $k_5 = 0,375$; $k_6 = 0,375$; $k_7 = 0,05$; $A_{5,6,7} = 50-100\%$.

ODNOS POLUČENOG USPJEHA I PRIPADNE OCJENE		
Postotak	Kriterij	Ocjena
ispod 50%	ne zadovoljava	nedovoljan(1)
od 50% do 61%	zadovoljava minimalne kriterije	dovoljan (2)
od 62% do 74%	prosječan uspjeh s primjetnim nedostatcima	dobar (3)
od 75% do 87%	iznadprosječan uspjeh s ponekom greškom	vrlo dobar (4)
od 88% do 100%	izniman uspjeh	izvrstan (5)

	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	DECKER, K. H.: Elementi strojeva, Golden marketing - Tehnička knjiga, Zagreb, 2006.		
	OBERŠMIT, E.: <i>Ozubljenja i zupčanci</i> , Liber, Zagreb, 1982.		
	JELASKA, D.: <i>Elementi strojeva, I. dio</i> , Sveučilište u Splitu, 2007.		
	JELASKA, D.: <i>Zupčanci i zupčani prijenosi</i> , Sveučilište u Splitu, 2011.		
	KULENOVIĆ, Z.: <i>Elementi brodskih strojeva i konstrukcija</i> , Pomorski fakultet, Split, 2012.		
	JERČIĆ, I.: <i>Vratilo – Podloge za konstrukcijske vježbe, Interna skripta</i> , Odjel za stručne studije, Split, 2009.		
	JERČIĆ, I.: <i>Cilindrični zupčani par – Podloge za konstrukcijske vježbe</i> , Interna skripta, Odjel za stručne studije, Split, 2009.		
Dopunska literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. WITTEL, H.; MUHS, D.; JANNASCH, D.; VOßIEK, J.: <i>Roloff /Matek Maschinenelemente-Normung, Berechnung, Gestaltung-Lehrbuch (21. Auflage)</i>, Vieweg+Teubner Verlag, Wiesbaden, 2013. 2. BUDYNAS, R.; NISBETT, K.: <i>Shigley's Mechanical Engineering Design (8th edition)</i>, McGraw-Hill, New York, 2006. 3. NIEMANN, G.; WINTER, H.; HÖHN, B.-R.: <i>Maschinenelemente - Band 1: Konstruktion und Berechnung von Verbindungen, Lagern, Wellen (4. bearbeitete Auflage)</i>, Springer-Verlag, Berlin, 2005. 4. NIEMANN, G.; WINTER, H.: <i>Maschinenelemente - Band 2: Getriebe allgemein, Zahnradgetriebe - Grundlagen, Stirnradgetriebe (2. Auflage)</i>, Springer-Verlag, Berlin, 2003. 5. NIEMANN, G.; NEUMANN, B.; WINTER, H.; HÖHN, B.-R.: <i>Maschinenelemente - Band 3: Schraubrad-, Kegelarad-, Schnecken-, Ketten-, Riemen-, Reibradgetriebe, Kupplungen, Bremsen, Freiläufe (2. Auflage)</i>, Springer-Verlag, Berlin, 1983. 		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Evidencija pohađanja nastave i uspješnosti izvršenja ostalih obveza studenata (nastavnik). - Ažuriranje detaljnih izvedbenih planova nastave - DIP (nastavnik). - Nadzor izvođenja nastave (zamjenik pročelnika Odjela za nastavu, pročelnici odsjeka). - Kontinuirana provjera kvalitete svih parametara nastavnog procesa u skladu s Akcijskim planovima (pomoćnik pročelnika Odjela za kvalitetu). - Semestralno provođenje studentske ankete sukladno „Pravilniku o postupku studentskog vrednovanja nastavnog rada na sveučilištu u Splitu“ (UNIST, Centar za unaprjeđenje kvalitete). 		
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	DIP-ovi predmeta nalaze se unutar sustava za podršku nastavi (MOODLE) i dostupni su studentima i nastavnicima Odjela. Skraćeni izvedbeni programi - IP (hrvatska i engleska inačica) su u cilju javnosti informiranja izravno dostupni na web stranicama Odjela.		